

Norrviken Utbildning AB

Org.nr. 556728-9391

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Norrvikens skola
belägen i Sollentuna kommun

Uppföljning av tillsyn i Norrvikens skola

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Norrviken Utbildning AB (org. nr. 556728-9391) under hösten 2016. Skolinspektionen fattade den 21 februari 2017 beslut efter tillsyn för Norrvikens skola. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Norrviken Utbildning AB inkom med den 22 maj 2017 samt de uppgifter som framkommit av Skolinspektionens uppföljningsbesök den 29 september och den 17 oktober 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Trygghet och studiero			
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.	Föreläggande vid vite	2018-04-17
Förutsättningar för lärande och trygghet			
	Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.	Föreläggande vid vite	2018-04-17
	Skolbiblioteket finns och används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	Föreläggande vid vite	2018-04-17

Sammanfattning av nya brister som framkommit vid uppföljningen

I samband med uppföljningen har Skolinspektionen identifierat nya brister.

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
Trygghet och studiero			
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.	Föreläggande vid vite	2018-04-17
Undervisning och lärande			
	Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	Föreläggande	2018-04-17

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
Åtgärder mot kränkande behandling		
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp

Skolinspektionen avslutar tillsynen avseende den brist som har avhjälpes.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälppt samtliga påtalade brister. Det har även framkommit nya brister i samband med uppföljningen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa samtliga brister.

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Norrviken Utbildning AB att vid vite av 750 000 kronor senast den 17 april 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa i detta beslut påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Om Norrviken Utbildning AB inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. I detta ingår att:

- följa upp tryggheten och studieron på skolan,
- vidta åtgärder avseende tryggheten och studieron utifrån denna uppföljning och
- utvärdera de åtgärder som skolan utifrån uppföljningen har vidtagit, samt
- se till att det finns personal på de platser där elever upplever sig otrygga, till exempel i korridorerna, och
- se till att ordningsreglerna implementeras i verksamheten.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att alla elevers skolmiljö fortfarande inte präglas av trygghet och att det i vissa klasser och ämnen även finns stora brister i studieron. Utredningen visar bland annat att det finns elever som känner sig otrygga och rädda i skolan, att det återkommande är bråk och slagsmål och att elever fysiskt ger sig på andra elever även under lektioner. Utredningen visar vidare att det är många elever som använder ett hårt språkbruk, både mot andra elever och mot vuxna på skolan. Det förekommer även nedsättande, kränkande och hotfulla tilltal mellan elever där de vuxna som uppmärksammar detta inte alltid reagerar eller agerar mot tilltalen. Utredningen visar också bland annat att elever i klassrummet pratar och skriker rakt ut samt sjunger högt, att de kastar föremål på lektionerna och att elever har svårt att koncentrera sig och lära sig.

Skolinspektionen bedömer att utredningen inte visar annat än att alla uppgifter om att personal kränkt elever numera anmäls till rektorn, varför tillsynen avslutas i den delen.

Skolinspektionen förelade Norrviken Utbildning AB (556728-9391), i beslut (dnr 44-2016:5084) den 21 februari 2017, att vidta åtgärder för att komma till rätta med brister i tryggheten i elevernas skolmiljö. Detta i huvudsak för att utredningen visade att det fanns elever på skolan som var rädda för andra elever, att det var ett hårt språkbruk mellan elever och att det förekom många kränkningar. Utredningen visade även att uppgifter om att personal kränkt elever inte alltid anmälades vidare till rektorn.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Enligt 5 kap. 3 § skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning avseende tryggheten

Av huvudmannens redovisning till Skolinspektionen framgår att åtgärder har vidtagits för att komma till rätta med tryggheten på skolan. I huvudmannens redovisning över vidtagna åtgärder uppger huvudmannen att skolan har reviderat sin plan mot kränkande behandling och skolans ordningsregler. Av Skolinspektionens rektorsintervju framkommer bland annat att rektorn har gjort om "konsekvenstrappan" och att "skolan jobbar med ordningsregler som kopplas till konsekvenser för elever som bryter mot dessa". Rektorn uppger

även att de har bestämt att arbeta med "Olweusprogrammet" för att få struktur i arbetet med trygghet. Det finns enligt rektorn även ett trygghetsteam som används vid akuta konflikter, en fadderverksamhet och elevassistenter som hjälper till i arbetet med tryggheten. Rektorn uppger att han tycker att tryggheten har blivit bättre på skolan.

Av Skolinspektionens lärarintervjuer framgår att det fortfarande finns brister i tryggheten på skolan. Lärare uppger att tryggheten och stämningen har blivit bättre på skolan efter Skolinspektionens beslut. Lärare uppger dock att det fortfarande finns platser och klasser där elever kan uppleva en otrygghet men att skolan arbetar med detta och att åtgärder har vidtagits. Bland annat har elevassistenter anställts som "är tillsammans med de elever som uppfattas som stökiga, och som redan känner dessa elever". Lärarna anger även att alla lärare reagerar om de hör ett olämpligt språkbruk. Några lärare, som främst arbetar i årskurserna 4-6, uppger att eleverna på lågstadiet känner sig trygga. "Alla fyrkantiga regler skapar trygghet för eleverna". Några lärare uppger dock att det finns elever i de yngre åldrarna som säger att de känner sig otrygga och att de är rädda för de stora eleverna. I intervjun anges att "dessa elever tycker att de äldre eleverna är väldigt elaka och att de äldre eleverna skjutsar bort dem på skolgården". Det förekommer enligt några lärare att även elever på mellanstadiet känner så. Lärarna uppger att de vet vilka elever som andra elever är rädda för och att de arbetar mycket med detta. Lärarna uppger även att "tuggummi och språkbruket är två stora saker". Enligt lärarna har eleverna ett "väldigt fult språk" och "nu måste de ta tag i det". I intervjun uppges att det är ett språk som inte är ok, som är grovt, och att det har gått för långt. Vidare uppges att i arbetslaget ska de komma fram till hur de ska arbeta och vilket arbete "de ska mäta med" samt att "det gäller att hålla ut". Lärarna uppger även att det har varit ett tufft klimat i korridorerna och att nu måste de låsa dörrar och inte släppa in elever i klassrummet. Vidare anges i intervjun att det i korridorerna är svårt för eleverna att gå förbi varandra utan att ge varandra en knuff och att det i korridorerna inte är tillräckligt med vuxna. I intervjun uppges att de "måste stänga av korridorer för annars händer det saker" och att de låser korridorerna så eleverna måste vara ute.

Även av Skolinspektionens elevintervjuer framkommer att alla elever inte känner sig trygga i skolan. Elever i årskurserna 4-9 uppger att det finns elever på skolan som de är rädda för. En elev säger att hen får "en klump i magen" och hoppas att det inte ska hända hen något. Andra elever ger exempel på att elever kastar saker, sparkar sönder dörrar och fönster och att elever säger "jättefula ord", både till elever och vuxna på skolan och uppger att de inte känner sig trygga då.

Elever i årskurs 6 uppger att det har blivit stökigare i årskurs 6 och att många elever har slutat. "Nu är det sju elever i klassen och innan sommaren var det 23 elever". Elever uppger att det finns stökiga elever i årskurs 6 som blir som ett gäng. "Det är en person som startar och sen hänger de andra med".

Elever i årskurs 7-9 uppger att tryggheten har blivit sämre. En elev uppger att "det har blivit sämre i skolan nu. Det har trappats upp". En elev uppger att "det är otrevlig ton mot varandra i korridorerna". Eleven anger vidare att "man ser vilka som leder vissa grupper, och det är mycket att den gruppen bråkar med varandra, och det bidrar till en konstig känsla". En annan elev säger att det är "väldigt stökigt och att folk springer och nästan slåss och att det är mycket spring i korridorerna". Flera elever håller med och säger att det är stökigt och att det har blivit värre i korridorerna. De säger att "det är knuffar, stökigt och bråkigt" och att "Det är många elever, vissa nya elever och yngre elever, som har noll respekt för lärare, äldre elever och skolans material". Eleverna anger att vissa elever inte vet vad som är rätt och fel och att eleverna till exempel "går på bord och förstör material". Eleverna uppger att det är många elever som blir väldigt skoltrötta när det händer. Eleverna anger att det inte så ofta är vuxna i korridorerna, det är mest lärare i korridorerna när lärarna ska till lektionerna eller till personalmatsalen. Det finns enligt några elever elevgrupper och elever som är stökiga och det är rörigt i korridorerna och stökigt på många lektioner. Några elever uppger att "vuxna är sällan ute men när de vuxna väl kommer så säger de till och gör något".

Eleverna i årskurs 8 och 9 berättar också att det finns något som kallas "Vev". Någon kan säga "Nu är det vev". Då betyder det att alla ska springa dit och titta för att det är slagsmål eller nästan slagsmål. Det händer enligt eleverna cirka en gång per vecka. "Det är inte alltid slagsmål men det kan vara att elever puttats, snackar nära varandra eller kommer nära varandra". "När det är vuxna där då vågar de inte riktigt men när det är helt fritt från vuxna kan det vara slagsmål". Elever uppger att det inte är så ofta det är kul att gå till skolan och att de känner sig trötta när de varit i skolan en vecka.

Av de 17 lektionsobservationer som Skolinspektionen har genomfört på skolan i uppföljningen ser Skolinspektionen stora brister i tryggheten på sex av dessa. Exempel på händelser som Skolinspektionen ser är elever som sparkar omkull stolar, elever som tilltalar eller skriker åt andra elever på ett nedsättande, hotfullt eller kränkande sätt utan att läraren reagerar eller agerar. Några exempel på sådana tilltal är "jävla hora" och "jag ska hugga dig". Skolinspektionen ser även elever som fysiskt ger sig på andra elever genom knuffar eller stryptag. Skolinspektionen ser även elever som uttrycker sig respektlöst och nedsättande mot lärare. Exempel på detta är en lärare som frågar om något är svårt och får som svar av en elev "skitsvårt fitta". En annan

lärare säger till en elev att om hen inte jobbar så får hen gå ut på rast och eleven svarar "du får dra härifrån". En lärare frågar en elev hur det går för eleven med arbetet och eleven svarar "det går bättre än vad det går för dig".

Personal i elevhälsan uppger i intervju med Skolinspektionen att tryggheten bland de yngre eleverna och i årskurserna 7-9 "känns bra". De uppger att det även "är ok" i årskurserna 4-6 men att de behöver arbeta vidare där. Enligt kuratorn är eleverna trygga. Personal i elevhälsan uppger även att det inte finns någon klass eller grupp som "sticker ut" vad gäller brister i tryggheten.

Skolinspektionens utredning avseende studieron

I Skolinspektionens rektorsintervju uppger rektorn att han gör lektionsbesök och följer upp hur det ser ut på lektionerna. Rektorn uppger att han varit med om ett tillfälle då en personal inte visste hur hen skulle agera men i övrigt ser det bra ut. Rektorn uppger dock att han är medveten om att han inte ser allt.

I Skolinspektionens lärarintervjuer uppger lärare att de på olika sätt följer upp studieron. På lågstadiet har det skett en "enorm förbättring" av studieron jämfört med förra året uppger en lärare. I årskurs 4 hör språkbruket ihop med studieron uppger en annan lärare. Några lärare uppger att de har fått resurser och att vissa elever tas bort från klassrummet. Det är inte "helt hundra procentigt" men det har blivit bättre säger en lärare. Lärarna uppger att i mellanstadiet och i årskurs 6 varierar studieron och att det är beroende av elevernas dagsform, vilka lektioner det är och om det är vikarier eller inte.

I Skolinspektionens elevintervjuer uppger eleverna att det är stora brister i studieron i vissa klasser och i vissa ämnen. I årskurs 6 uppger elever att det ofta är svårt att koncentrera sig på skolarbetet i vissa ämnen. En elev uppger att av 20 lektioner kan eleven inte koncentrera sig på en enda lektion och en annan elev uppger att eleven kan koncentrera sig på ungefär sju lektioner av 20. "I sexan pratar elever på lektionerna och kastar sudd och sånt" uppger en annan elev. Eleverna uppger att klasserna är "ihopblandade", och det har blivit stökigare, och att många har slutat på grund av detta. Även eleverna i årskurserna 3 och 4 uppger att det kan vara pratigt på vissa lektioner och svårt att koncentrera sig.

Eleverna i årskurserna 7-9 uppger att studieron varierar mellan olika ämnen och lärare. "Vissa lektioner är väldigt stökiga och där lär vi oss knappt något" uppger en elev. En elev uppger att "det inte är på grund av lärare som man har svårt att koncentrera sig, utan det handlar om respekt för lärare och elever". Vidare uppges att "Lärarna har inte behövt ta itu med stökiga elever på länge, och nu har många lärare bytts ut, det blir nästan som en chock för lärarna att elever skriker, skolkar, tjafsar emot".

Av de 17 lektionsobservationer som Skolinspektionen har genomfört på skolan i uppföljningen ser Skolinspektionen stora brister i studieron på nio av dessa. Exempel på detta är elever som pratar rakt ut under delar eller hela lektioner, elever som skriker rakt ut i klassrummet eller spelar musik på sina mobiltelefoner och sjunger högt, elever som kastar pappersplan och pennor, elever från andra klasser som kommer in i klassrum och skriker, pratar och skrattar med andra elever, elever som går runt och stökar och bråkar och elever som ber eller skriker åt övriga elever att vara tysta upprepade gånger. Skolinspektionen ser även lärare som vid upprepade tillfällen säger till elever som stör studieron men där tillsägelseerna inte ger någon effekt. En elev blir tillsagd ungefär 40 gånger på en lektion utan att någon förändring sker. Skolinspektionen ser även några exempel på lärare som överhuvudtaget inte reagerar eller agerar mot elever som på olika sätt stör ordningen och studieron i klassrummet.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite. Ett föreläggande ska enligt samma bestämmelses andra stycke förenas med vite om föreläggandet avser en eller flera brister som allvarligt försvårar förutsättningarna för eleverna att nå målen för utbildningen, om det inte av särskilda skäl är obehövligt.

Verksamheten vid Norrvikens skola uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Norrviken Utbildning AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna. Skolinspektionen bedömer att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Skolinspektionen har tidigare förelagt Norrviken Utbildning AB (556728-9391), i beslut (dnr 44-2016:5084) den 21 februari 2017, att vidta åtgärder för att komma till rätta med brister i tryggheten i elevernas skolmiljö. Även om huvudmannen och skolan har vidtagit åtgärder i syfte att alla elever vid Norrvikens Skola ska ha en skolmiljö som präglas av trygghet visar uppföljningen som framgår att det fortfarande finns stora och allvarliga brister i tryggheten på Norrvikens skola. Uppföljningen visar även på allvarliga brister i studieron.

Med hänsyn till bristernas allvar, de konsekvenser bristerna redan har fått och framöver riskerar att få för eleverna och den tid under vilket bristerna har pågått, bedömer Skolinspektionen att bristerna är av sådan art att föreläggandet ska förenas med vite.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att alla elever i årskurserna 1-9 har tillgång personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses.

Huvudmannen ska se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Det finns fortfarande brister i studie- och yrkesvägledningen

Skolinspektionen bedömer att alla elever fortfarande inte har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet tillgodoses. Utredningen visar att det endast är elever i vissa årkurser som får studie- och yrkesvägledning av personal med sådan kompetens.

Skolinspektionen förelade Norrviken Utbildning AB (556728-9391), i beslut (dnr 44-2016:5084) den 21 februari 2017, att vidta åtgärder för att komma till rätta med brister elevernas studie- och yrkesvägledning. Detta för att utredningen visade att det endast var eleverna i årskurserna 8 och 9 som fick studie- och yrkesvägledning av personal med sådan kompetens.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Enligt 2 kap. 29 § skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Rektorn har enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Enligt läroplanen ska studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och särskilt uppmärksamma möjligheterna för elever med funktionsnedsättning, och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesvägledande insatser (Lgr11, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens utredning

I den redovisning som huvudmannen inkommit med över vidtagna åtgärder för att komma till rätta med bristerna i elevernas studie- och yrkesvägledning redogör huvudmannen för den plan som huvudmannen utarbetat för att rätta till bristerna i studie- och yrkesvägledningen. Planen innehåller en redogörelse för hur det är tänkt att arbetet med studie- och yrkesvägledning i de olika årskurserna 1-9 ska bedrivas och exempel på aktiviteter anges i stora drag samt vem som ska ansvara för aktiviteterna.

I Skolinspektionens lärarintervjuer framkommer att det i och för sig finns en plan för studie- och yrkesvägledningen men att själva arbetet med studie- och yrkesvägledning ännu inte har kommit igång i samtliga årskurser. Lärarna på högstadiet som Skolinspektionen intervjuat uppger att det sker en viss studie- och yrkesvägledning i årskurserna 8 och 9 men att i övrigt har detta arbete inte satts igång ännu.

Lärarna i låg- och mellanstadiet som Skolinspektionen intervjuat uppger att de ska boka in en tid med studie- och yrkesvägledaren men att de inte har hittat någon tid för detta. De uppger vidare att arbetslagsledarna har tagit del av planen för studie- och yrkesvägledning men att arbetet ännu inte är påbörjat.

I Skolinspektionens rektorsintervju uppger rektorn att eleverna i årskurs 8 och 9 får studie- och yrkesvägledning och att det även har kommit igång i årskurserna 3 och 6, men att i övriga årskurser har arbetet ännu inte inletts.

Det finns fortfarande brister i tillgången till skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att eleverna fortfarande inte har tillgång till ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till något skolbibliotek.

Skolinspektionen förelade Norrviken Utbildning AB (556728-9391), i beslut (dnr 44-2016:5084) den 21 februari 2017, att vidta åtgärder för att komma till rätta med brister i elevernas tillgång till ett skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Detta eftersom eleverna saknade tillgång till ett skolbibliotek.

Rättslig reglering m.m.

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Enligt 2 kap. 36 § skollagen ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek. Vidare har rektorn enligt läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att skolbibliotekets verksamhet används som en del i undervisningen för att stärka elevernas språkliga förmåga och digitala kompetens.

Av förarbetena till skollagen framgår att med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (prop. 2009/10:165 s. 284).

Skolinspektionens utredning

I den redovisning som huvudmannen inkommit med över vidtagna åtgärder för att komma till rätta med bristerna i elevernas tillgång till skolbibliotek uppger huvudmannen att skolan har utsett en ny huvudansvarig för skolbiblioteket och att en plan för skolbiblioteket har utarbetats. Planen innehåller riktlinjer för hur verksamheten ska bedrivas och vad som ska erbjudas.

Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer dock att eleverna fortfarande inte har tillgång till något skolbibliotek och att den plan som huvudmannen har redovisat ännu inte har implementerats på skolan. Rektorn uppger att fokus har legat på annat än skolbibliotek. Både elever och lärare efterfrågar i Skolinspektionens intervjuer ett skolbibliotek och lärare uppger att det finns ett behov av ett skolbibliotek och "om de skulle få ett skolbibliotek skulle detta nog bidra med studiero".

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna. Ett föreläggande får enligt 26 kap. 27 § första stycket skollagen förenas med vite.

Verksamheten vid Norrvikens skola uppfyller inte de krav som ställs i författningarna. Norrviken Utbildning AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa de konstaterade bristerna. Skolinspektionen bedömer att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Skolinspektionen har tidigare förelagt Norrviken Utbildning AB (556728-9391), i beslut (dnr 44-2016:5084) den 21 februari 2017, att vidta åtgärder för att komma till rätta med brister i elevernas studie- och yrkesvägledning och i elevernas tillgång till skolbibliotek. Norrviken Utbildning AB har i och för sig redovisat en plan för hur bristerna i studie- och yrkesvägledningen och bristerna i elevernas tillgång till skolbibliotek ska åtgärdas. Som framgår visar dock Skolinspektionens uppföljning att bristerna, trots Skolinspektionens föreläggande, fortfarande kvarstår.

Med hänsyn till ovanstående bedömer Skolinspektionen att det finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Norrviken Utbildning AB att senast den 17 april 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa i detta beslut påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande***Bedömning av brist***

Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; 5 kap. 2 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

Huvudmannen ska se till att eleverna, i alla ämnen, genom strukturerad undervisning under lärares ledning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det aktiva lärarstöd som eleverna ska ha i sin undervisning. Utredningen visar att det varierar om elever ges aktivt lärarstöd på lektionerna i enlighet med författningarna. Vid ett stort antal av de lektioner som Skolinspektionen observerar förekommer brister i det aktiva lärarstödet. Denna bild bekräftas vid Skolinspektionens intervjuer med elever. Skolinspektionen anser att det finns en tydlig koppling mellan denna brist och de stora brister i tryggheten och studieron som konstateras i detta beslut. Ett bristande aktivt lärarstöd innebär en risk att elever inte når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Rättslig reglering

I skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

I skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår bland annat att skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt.

Skolinspektionens utredning

I Skolinspektionens elevintervjuer uppger elever i årskurserna 4-6 att de inte vet vad de ska göra på vissa lektioner och att de på vissa lektioner inte vet vad de ska göra när de är klara med sina uppgifter så då gör de ingenting. Eleverna som Skolinspektionen intervjuar i årskurs 9 uppger att de får stöd och hjälp och vet vad de ska göra "på de viktigaste lektionerna" som till exempel lektionerna i svenska, matematik engelska och SO. I övrigt uppger de att lektionerna är olika för olika lärare. I intervjun uppges att i ett visst ämne är det stökigt. "Vissa lär sig knappt något, de duktiga eleverna lär sig knappast heller, vissa stökar och vissa försöker lära sig. Det är svårt att lära sig på det sätt läraren undervisar". Av intervjun framgår att också att vissa ämnen är bra med bra lärare men att i andra ämnen är det inte så.

Av Skolinspektionens lärarintervjuer framkommer att skolan arbetar med något som kallas "en lektion för alla". En lärare beskriver detta som "ett undervisningssätt som når alla elever med anpassningar och där eleverna vet vad som ska hända". Läraren uppger vidare att om de anpassar undervisningen för den elev som behöver det mest passar det även andra elever, och då blir det lugnare och alla växer och man får till studiero och alla känner att de lyckas. Andra lärare uppger att "alla lärare ska göra likadant och att eleverna ska veta vad som händer under lektionerna". En lärare säger att när hen börjar en lektion vet alla elever vad som ska ske, till exempel att de har fyra regler och att hen skriver upp på tavlan vad som gäller på lektionen. Då upplever läraren att det blir lugnt när alla elever vet vad som gäller. Läraren uppger "Det är en undervisning för alla, ingen ska känna att de bara sitter där".

Av de 17 lektionsobservationer som Skolinspektionen har genomfört på skolan i uppföljningen ser Skolinspektionen stora brister i det aktiva lärarstödet på åtta av dessa. Under dessa åtta lektioner sitter flera elever och ägnar sig åt annat än sitt skolarbete under stora delar av lektionerna eller hela lektionerna.

Beslut

2018-01-09

16 (17)

Dnr 44-2016:5084

Eleverna sitter till exempel och surfar på mobiler, sover mot bänken, kastar pappersplan, ritar på böcker, bänkar och väggar eller pratar om annat utan att lärarna ser till att de kommer igång med sitt skolarbete.

Motivering till val av verktyg

Enligt 26 kap. 10 § skollagen får Skolinspektionen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart. Ett föreläggande ska ange de åtgärder som tillsynsmyndigheten anser nödvändiga för att avhjälpa de påtalade bristerna.

Eftersom verksamheten vid Norrvikens skola inte uppfyller författningarnas krav, föreläggs Norrviken Utbildning AB att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

Tommy Lagergren
Beslutsfattare

Madelen Kling
Föredragande

Hur man överklagar, se bilaga 1

Bilagor

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Bilaga 1: Överklagandehänvisning

Skolinspektionens beslut om föreläggande med vite får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska lämnas till Skolinspektionen, Sveavägen 159 i Stockholm eller skickas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha inkommit till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.